

"Од најсмешнијег вируса и лавовских гена, Србија је дошла до катаклизме" сликовито је описао своје виђење ситуације са коронавирусом у нашој земји, најпознатији српски и један од водећих светских генетичара, Миодраг Стојковић, у разговору за Нова.рс.

Велики стручњак и власник специјалне болнице за лечење стерилитета у Лесковцу, професор Стојковић, од прошле године је на Харварду, где ради на најважнијим истраживањима за човечанство.

Протеклих неколико месеци, међутим, јавност у Србији, која помно прати рад и ставове на друштвеним мрежама доктора Стојковића, који је иначе врло активан, била је забринута, јер се није оглашавао.

Катастрофална штетност пластике на људски организам

“Био сам веома заузет, са тимом сам радио на студији на којој смо укупно провели скоро две године, а бави се утицајем пластике на људско здравље, односно све већим загађењем животне средине, пластичним отпадом... Пластика микроскопске величине има јако штетно дејство по људске ембрионе и матичне ћелије. Лако улази у саму ћелију и изазива промене у механизмима који су важни за усађивање ембриона, развој плућа, срчаних залистака... Такозвано ћелијско загађење пластиком има катастрофалан утицај по људско здравље” испричао нам је др Стојковић, и тако објаснио зашто га нигде није било у протеклом периоду.

“Има је у пиву, меду, соли, шећеру, у морским плодовима и у преко 100 различитих животињских врста, а од недавно и у људској столици. Само једно прање машине за прање веша избаци преко 700.000 честица пластике која се налази у текстилу. Могуће је да утиче или олакшава настајање различитих болести као стерилитет, астму, рак плућа, преноси бактерије, вирусе... Сваког минута један пун камион пластичног отпада заврши у водама океана, а захваљујући томе што је има свуда, недељно “конзумирамо” око четири грама пластике. То је, како неко рече, као да једном недељно поједемо кредитну картицу.”

Пластика и корона

На питање да ли је оволика штетност од пластике по планету, могла да изазове и нагло ширење вируса корона, професор Стојковић сматра да је врло могуће.

“Покушавамо да дамо одговор на питање где ћемо све наћи пластику у повишеној концентрацији и да ли је такав налаз повезан са настајањем болести за које до сада нисмо имали одговор зашто настају. Свако загађење животне средине олакшава и убрзава болест. Што се короне тиче она је, рецимо у Италији, била највећа на северу земље. Неки су то доводили у везу са развијенијом индустријом него на југу земље и самим тим са повећаним степеном загађења ваздуха. Под утицајем загађене природе мења се и имунолошки одговор човека, каква је ту повезаност специфично са коронам остаје да се покаже”, објашњава наш саговорник са Харварда.

Власт дала лош пример народу

Осврћући се на све тежу ситуацију због ширења и јачања коронавируса у Србији, наглашава да је давање лошег примера народу, од стране власти, веома утицало на оно што се тренутно дешава.

“На пандемију у Србији искрено гледам са помешаним осећањима. Од најсмешнијег вируса и лавовских гена дошли смо до катаклизме. Смита ми што чланови Кризног штаба дају контроверзне изјаве, па јавност у Србији не зна коме да верује, вероватно зато и губи поверење у све. Тачно је да је овакву врсте пандемије тешко контролисати, али и оно што зависи од факора човека врло често није поштовано.

Смита ми што чланови Кризног штаба дају контроверзне изјаве, па јавност у Србији не зна коме да верује, вероватно зато и губи поверење у све.

Давање лоших примера окупљања одговорних у великом броју у затвореним просторијама, неношење маске, покушај повратка животу као да се ништа није десило, утакмице, концерти итд. су мере које нису помогле при спречавању ширења заразе. Напротив. Имали смо шансу да зауставимо корону онда када је била локална болест. Нисмо веровали да ће се из Кине проширити на цео свет, а када се то десило нисмо на време предузели јединствене глобалне мере. У међувремену, вирус је мутирао... ово што сада имамо је резултат свега тога” објашњава проф. др Стојковић, човек који ће ове године бити део групе, која ће кандидовати научнике за Нобелову награду у области медицине.

Он сматра да ће се ипак стицањем имунитета, али и појавом ефикасне и сигурне вакцине, корони изгубити траг.

Много ће нас коштати корона

Наш светски признати научник међутим упозорава, да поред тога што губимо велики број људи, биће потребно много времена да се економски опоравимо од пандемије.

“Да не заборавимо да су неке много јаче економске земље као што су Италија, па чак и Немачка, и пред корону биле близу рецесији. Онда 2003. када је САРС инфицирао 8.000 људи и убио преко 700 “коштао” је глобалну економију негде око 50 милијарди долара. Када је МЕРС 2015. Избио у Јужној Кореји, инфицирао је 200 људи, а однео 38 живота, коштао је преко осам милијарди долара. Последице ЦОВИД-19 су у том смислу несагледиве.

Пораст незапослености је изузетно велики, наводи професор, а почело је укидање или отежано добијање виза, неке гране се гасе или су већ у великој кризи.

Пандемија ће потпуно променити начин живота

“Све ово имаће и велики социјални ефекат, да не кажем имаћемо и социјалну рецесију, која ће мењати планове и начин живота. Лјуди “беже” из градова на периферију или село. Могућност упошљавања се мења, траже се људи који ефикасно раде и код куће, дигитализација и роботика ће се све више развијати. Много тога ће се променити, а како ћемо се ми у Србији у томе снаћи зависи од тога да ли ће се приоритети ставити у стабилан здравствени систем, образовање и науку” каже доктор Стојковић.

Да не заборавимо да су неке много јаче економске земље као што су Италија, па чак и Немачка, и пред корону биле близу рецесији. Онда 2003. када је САРС инфицирао 8.000 људи и убио преко 700 “коштао” је глобалну економију негде око 50 милијарди долара.

Он за крај поручује, да се без обзира на све, радује повратку у Србију кад дође време за пензију.

“Време пензије се полако приближава. Обавеза нас старијих је да дотле знање и искуство пренесемо на млађе јер они могу боље. Приоритет свакога од нас је да дамо све од себе, како би им се дала шанса да то и покажу” закључује професор Стојковић.

(Нова С)